

**HAC VE UMRE SEYAHATLERİ İLE İLGİLİ İŞLERİN DİYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞINCA YÜRÜTÜLMESİNE DAİR YÖNETMELİK
BİRİNCİBÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; Diyanet İşleri Başkanlığının denetim ve gözetiminde hac ve umre hizmetlerinin yürütülmesi, ihalesi, harcama, muhasebe ve denetim usulleri ile ilgili mevzuatı gereği uluslararası her türlü seyahat hizmetlerini verme yetkisini haiz seyahat acentaları tarafından düzenlenecek hac ve umre seyahatlerine ilişkin işve işlemleri belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 13 üncü maddesi ile 11/10/2011 tarihli ve 2011/2347 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararın 17 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acenta: 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa göre uluslararası her türlü seyahat hizmetleri verme yetkisini haiz seyahat acentalarını,

b) Başkan: Diyanet İşleri Başkanı,

c) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,

ç) Genel Müdürlük: Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

d) Komisyon: Hac ve Umre Komisyonunu,

e) Kurul: Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunu,

f) Mesleki Bilgiler Seviye Tespit Sınavı (MBSTS): Görevlilerin bilgi seviyelerini ölçmek ve mesleki bakımdan göreve en iyi şekilde hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla Başkanlıkça yapılan veya yaptırılan sınavı,

g) Vakıf: Türkiye Diyanet Vakfını,

ğ) Yolcu: Hac veya umre seyahati yapan kişileri,

ifade eder.

İKİNCİBÖLÜM

Görevler

Başkanlığın görevleri

MADDE 4 – (1) Başkanlığın hac ve umre ile ilgili görevleri şunlardır:

a) Kurulu toplamak.

b) Kurulun aldığı kararlara göre hac ve umre programlarını yapmak ve ilan etmek.

c) Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, yolcuların hakları korunacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla yurt içinde ve yurt dışında gerekli tedbirleri almak, ilgili ülke, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu konulardaki hizmet ve faaliyetleri düzenlemek, yürütmek ve denetlemek.

ç) Hacda kurban ibadetinin usulüne uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

d) Başkanlığın düzenlediği hac ve umre organizasyonuna dahil olan yolculardan alınacak ücretleri tahsil etmek, bu ücretleri Başkanlığın denetiminde Vakıfça açılacak Hac ve Umre Hesabında toplamak ve bu hesaptan Komisyon kararlarına göre yurt içinde ve yurt dışında harcamalarda bulunmak, gerektiğinde bu konuda Vakıfla işbirliği yapmak.

- e) Yolcular ile hac ve umrede görevlendirileceklerin vize işlemlerini takip etmek.
- f) Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun olarak ifası için yurt içi ve yurt dışında gerekli eğitim ve irşat hizmetlerini yürütmek.
- g) Yolcu eşyalarının taşınması hususunda Kurulun belirlediği esaslar çerçevesinde gerekli tedbirleri almak, bu konuda gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.
- ğ) Acentaların, hac ve umre ile ilgili yurt içinde ve yurt dışındaki faaliyetlerini seyahatin her safhasında gözetlemek, denetlemek ve denetim sonuçlarını değerlendirerek tanzim edilecek raporları gerektiğinde ilgili mercilere iletmek.
- h) Başkanlık personelinden, hac ve umrede görevlendirilecekleri belirlemek.
- ı) Hac ve umreye gidecekler için il ve ilçe merkezlerinde eğitim programları düzenlemek.
- i) Hac ve umrede acentalar nezdinde Başkanlıkça görevlendirilecek personelin harcırahlarını hac ve umre hesabından ödemek.
- j) Hac ve umre seferi düzenleyecek acentaların Başkanlık ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca müştereken tespit edilmiş olan niteliklerini, Başkanlığa müracaat şekli, zamanını, şartnamenin nereden ve nasıl alınacağını ve gerekli diğer hususları ilân etmek, şartları taşıyan acentalarla şartname esaslarına göre düzenlenen sözleşmeyi imzalamak.
- k) Hac ve umreye gidecekler resimli, mühürlü, seri numaralı ve güvenlik bandrollü kimlik kartı düzenlemek.
- l) Hac ve umre faaliyetleri ile ilgili olarak Kurul tarafından belirlenen usul ve esasları duyurmak ve uygulamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Seyahat Öncesi İşlemler

Hac ve umre sürelerinin ilanı ve başvuru

MADDE 5 – (1) Kurulca belirlenen hac ve umre başvurularının başlangıç-bitiş tarihleri, yurt dışına çıkış yapılacak hudut kapıları ile bu kapılardan çıkış-giriş günleri Başkanlıkça ilan edilir.

(2) Hacca gitmek isteyen vatandaşlar, Başkanlıkça belirlenen tarihlerde, müftülüklerle müracaat ederek ön kayıt yaptırırlar. Başvuranlardan Kurulca belirlenen miktarda ön kayıt ücreti alınır. Kontenjanların illere göre dağılımı, ön kayıt yaptıran vatandaşların sayısına göre Başkanlıkça belirlenir. Suudi Arabistan makamlarınca kota uygulanması ve müracaatların da uygulanan kotanın üzerinde olması halinde hacı adayları Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tespit edilir.

(3) Hacı adayları, illere verilecek kontenjanlar oranında Başkanlığa veya acentalara kesin kayıtlarını yaptırırlar.

(4) Başkanlıkça düzenlenecek umre organizasyonuna katılacaklar, Başkanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde müracaat ederler.

Sağlık işleri

MADDE 6 – (1) Başkanlık, yolcuların gidiş –dönüş süresince sağlık, dinlenme ve nakilleri ile ilgili gerekli tedbirleri alır, bu konuda ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

Hac ve umre büroları

MADDE 7 – (1) İl müftülükleri ile il müftülüklerince ihtiyaca binaen belirlenecek ilçe müftülüklerinde Hac ve Umre Bürosu kurulur. Yolcuların işlemleri bu bürolar tarafından yürütülür. Bürolarda müftünün teklifi ve mülki amirin onayı ile yeteri kadar personel görevlendirilir.

Görevlendirme

MADDE 8 – (1) Başkanlık, hac ve umre hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için yeteri kadar Başkanlık personelini görevlendirir. İhtisas gerektiren veya özel bilgi ve beceriye ihtiyaç duyulan konularda kamu kurum ve kuruluşlarından ve Vakıftan

kurumların muvafakati ile veya yapılacak sınav sonucunda başarılı olan serbest meslek sahiplerinden görevlendirme yapabilir.

(2) Hac ve umre hizmetlerinde din görevlisi olarak görevlendirilecekler, Mesleki Bilgiler Seviye Tespit Sınavına (MBSTS) girenler arasından, Başkanlıkça belirlenecek kriterler çerçevesinde seçilir.

(3) Başkanlık, hac ve umre için görevlendirilen personeli ihtiyaç halinde eğitime tabi tutar.

(4) Başkanlık, görevlendirilecek kişilerin seçimi için özel sınav yapabilir ve Komisyonca tespit edilecek sınav ücretini sınava girenlerden tahsil edebilir.

(5) Başkanlık, giriş – çıkış kapılarında ihtiyaç olması halinde, ilgili müftülüklerce yeteri kadar personel görevlendirilmesini sağlar. Bu görevliler hac ve umreye giden vatandaşların giriş-çıkış işlemlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde yardımcı olurlar.

Bağış yasağı

MADDE 9 – (1) Hac ve umre hizmetlerinde, müracaat esnasında veya pasaport verilmesi, aşı yapılması ve diğer belgelerin düzenlenmesi sırasında hiçbir vakıf, dernek, kuruluş veya kişi adına bağış istenemez.

Ücret

MADDE 10 – (1) Hac ve umre seyahatinin gerektirdiği harcamaların karşılığı, konaklama türlerine göre Komisyonca tespit edilecek miktarlar üzerinden Türk Lirası olarak tahsil edilir.

(2) Yolculardan alınacak ücret döviz olarak da tahsil edilebilir.

(3) Ücretin döviz olarak tespit edilmesi halinde, döviz satın alma tarihine kadar geçecek zaman içinde döviz kurlarında meydana gelmesi muhtemel artışlar dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhale ve Satın Alma İşleri

İhale ve satın alma İşleri

MADDE 11 – (1) Başkanlık tarafından hac ve umre ile ilgili olarak yurt içinde yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

(2) Hac ve umre ile ilgili olarak, Başkanlığın Vakıfla işbirliği yapması halinde, Vakıf kendi mevzuatına göre iş ve işlemlerini yürütür.

(3) 4734 sayılı Kanuna tabi olmayan işler ile tekel niteliği bulunan mal ve hizmetlerin temininde ihale usulleri uygulanmayıp, Komisyonun alacağı kararlar üzerine işlemler yapılır ve fatura bedelleri Hac ve Umre Hesabından ödenir.

Yurt dışındaki mal ve hizmet alımları

MADDE 12 – (1) Hac ve umre hizmetleri ile ilgili olarak yurt dışında yapılacak mal ve hizmet alımlarında, Suudi Arabistan Hac Bakanlığınca çıkarılan talimatlarda belirlenen bina ve otel kirası, toprak bastı parası, çadır parası, iç nakliye ve benzeri giderler ile idare, hizmet binaları ve hizmet araçlarının kiralanması, ihtiyaç duyulan gıda, temizlik ve diğer malzemelerin satın alınması ve benzeri hizmetler için yapılan harcamalar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmayıp; Komisyonca yetkilendirilen en az üç kişiden oluşan Yurt Dışı Harcama Komisyonu tarafından yapılır.

(2) Yurt Dışı Harcama Komisyonu kararları harcama yetkilisinin onayı ile yürürlüğe girer.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Harcama ve Muhasebe İşlemleri

Harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi ve mutemetler

MADDE 13 – (1) Hac ve Umre hizmetleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yapılan harcamalarda harcama yetkilisi Başkandır. Başkan, bu yetkisini sınırlarını açıkça belirterek başkan yardımcılarında birine devredebilir.

(2) Hac ve umre işleri için yurt içinde ve yurt dışında yapılan harcamalarda gerçekleştirme görevlisi Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürüdür.

(3) Harcama yetkilisi, harcama limitini ve bu limiti aşmamak üzere verilecek avans miktarını da belirlemek suretiyle, yurt içinde ve yurt dışında mutemetler tayin edebilir. Mutemetler aldıkları avansa ilişkin harcama belgelerini ve varsa avanstan artan miktarı muhasebe görevlilerine teslim ederler.

Harcama belgeleri

MADDE 14 – (1) Hac ve Umre hizmetleri ile ilgili harcamalar; fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası, müstahsil makbuzu, giriş ve yolcu taşıma biletleri ile kanunen bu belgeleri düzenlemek zorunda olmayanlardan alınan ve malı satan veya hizmeti yapan ile satın almayı veya hizmeti yaptıranın isim ve imzalarını, satın alınan mal veya hizmetin çeşidini, miktarını ve ödenen parayı ihtiva eden harcama pusulası ve kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen alındı belgesi karşılığında yapılır.

(2) Birinci fıkrada sayılan belgelerden hiç birini düzenleme imkanı bulunmayan haller ile aşağıda belirlenen durumlarda gerçekleştirme görevlisi ve mutemedin imzasını taşıyan tutanak harcama pusulası yerine geçer:

a) Suudi Arabistan Hac Bakanlığınca yayınlanan Hac Talimatında tespit edilen maktu ödemeler.

b) Suudi Arabistan'a gitmek için geçilmesi zorunlu ülkelere yapılan maktu ödemeler.

c) Pasaport ve vizeler için yapılan maktu ödemeler.

ç) Yurt içinde veya yurt dışında harcama pusulası alınmasına imkan olmayan ödemeler.

(3) Harcama belgesine eklenen tediye fişi, tahsil fişi, mahsup fişi, borç dekontu ve benzeri evraktaki yetkili imzalar bölümü ile bankalara yazılacak her türlü talimat ve çekler, 15 inci maddede belirtilen yetkililer tarafından imzalanır.

Harcama yetkisi

MADDE 15 – (1) Yurt içinde ve yurt dışındaki bankalarda bulunan hac ve umre hesaplarından, Komisyon kararları doğrultusunda harcama yapılır.

(2) Harcama ile ilgili iş ve işlemler Komisyon kararına istinaden; gerçekleştirme görevlisi, Kurullar ve Koordinasyon Daire Başkanı ile Hac Hizmetleri Daire Başkanının müşterek imzaları ile gerçekleştirilir. İmza yetkililerinin görevli veya izinli olmaları durumunda vekilleri bu görevi üstlenir.

Muhasebe işleri

MADDE 16 – (1) Yurt içinde ve yurt dışında hac ve umre ile ilgili olarak alınan ücretler ile harcamaların muhasebesi Vakıfça yapılır. Vakıf, hac ve umre hesabı üzerinden gerçekleştirdiği harcamaların muhasebe işlemlerini ve Komisyon kararlarına istinaden yapılacak harcamalar karşılığı alınan harcama belgeleriyle ilgili işlemleri, kendi muhasebe usullerine göre yürütür.

(2) Vakıf Hac ve Umre Muhasebe Müdürlüğü, her hac ve umre mevsimi sonunda o döneme ait gelir –gider bilgilerini en geç üç ay içerisinde Komisyona sunar.

Ücret iadesi

MADDE 17 – (1) Hac ve umreye gitmek üzere Başkanlığa kesin kayıt yaptıranlardan, her hangi bir sebeple gidemeyenler ile vefat edenlerin ödedikleri ücret; yazılı müracaat üzerine kendilerine veya vefat etmeleri halinde kanuni mirasçılara, müracaat tarihine kadar yapılan masraflar düşüldükten sonra kalan meblağ, Komisyon kararına istinaden Başkanlıkça iade edilir.

Harcamalar

MADDE 18 – (1) Hac ve umre harcamalarının tahmin edilenin altında gerçekleşmesi halinde artan meblağ, Komisyonun alacağı kararlar üzerine aşağıda belirtilen hizmet ve faaliyetlere harcanır:

- a) Müteakip hac ve umre hizmetlerine.
- b) Hac ve umre hizmetleriyle ilgili eğitim, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerine.
- c) Hac ve umre ve diğer dini konularda toplumu aydınlatma faaliyet ve hizmetlerine.
- ç) Başkanlığın 633 sayılı Kanunda belirtilen yurt içi ve yurt dışındaki faaliyetlerine.
- d) Başkanlıkça yapılan eğitim, öğretim, yayın, bilimsel proje ve araştırma faaliyetlerine.
- e) Başkanlıkça düzenlenen şura, seminer, konferans, sempozyum ve benzeri toplantılar ile kurs, ders, proje, program, danışmanlık gibi hizmet ve faaliyetlere.
- f) Başkanlıkça lüzum ve ihtiyaç duyulması halinde, yurt dışında ve yurt içinde cami ve benzeri dini yapılar için arsa temini, inşası veya restorasyonu gibi işler ile dini nitelikteki hizmet binalarının alımı ve yapımı için yapılacak giderlere.
- g) Başkanlıkça geçici süre ile dini nitelikte hizmet sebebiyle yurt dışında görevlendirilen personelin bütçe imkanları ile karşılanamayan yolluk, yevmiye vesair ücretlerinin ödenmesine.
- ğ) Başkanlıkça yapılacak basılı, sesli ve görüntülü yayın ve faaliyetlere.
- h) Vakıf tarafından hac ve umre ile ilgili alım-satım, ulaşım, muhasebe ve mali işlerin yürütülmesi sebebiyle Vakfa yapılacak ödemeye.
- ı) Başkanlığın Vakıfla işbirliği içinde yürüttüğü bilimsel proje ve araştırma faaliyetlerine.
- i) Başkanlığın Vakıfla işbirliği ile yürüttüğü yurt dışı eğitim, öğretim, araştırma, bilgi ve görgü artırma faaliyetlerine.
- j) Başkanlığın Vakıfla işbirliği içinde yurt içinde ve yurt dışında yürüttüğü dini ve hayri nitelikli hizmet ve faaliyetlere.
- k) Başkanlıkça yürütülen dini nitelikte hizmet ve faaliyetler için lüzum ve ihtiyaç duyulacak sair yerlere.

ALTINCI BÖLÜM

Acentaların Görevleri ve Uygulanacak Müeyyidelerle İlgili Usul ve Esaslar

Acentaların görevleri

MADDE 19 – (1) Acentanın görevleri şunlardır:

- a) Hac ve umre ibadetlerinin dinî kurallara ve usulüne uygun olarak yapılmasını temin etmek.
- b) Başkanlıkça ilan edilen esaslar çerçevesinde, şartname aldıktan sonra istenilen belgelerle birlikte ve süresi içerisinde Başkanlığa müracaat etmek.
- c) Başkanlıkça ilân edilen başvuru süresi içerisinde, hac ve umreye gitmek üzere kendilerine müracaat edenlerin kayıtlarını yapmak ve isim listelerini süresinde Başkanlığa bildirmek.
- ç) Seyahat süresince uymaları gereken hususları ihtiva eden ve Kurulca hazırlanan sözleşmeyi Başkanlıkla müştereken imzalamak.
- d) Başkanlıkla imzalanan sözleşme ekinde yer alan, acenta ile yolcu arasındaki sözleşmeyi yolcularla müştereken imzalamak.
- e) Kurulca belirlenen hac ve umre konaklama türü dışında, başka bir konaklama türü düzenlememek ve konaklama türlerine ilişkin usul ve esaslara uymak.
- f) Hac ve umreye gidecekler, Başkanlıkça verilen kitaplar ile evsafi ve şekli Komisyonca belirlenen hac malzemelerini vermek.
- g) Hac ve umrenin tanıtımına ilişkin yazılı ve görsel materyalin bir örneğini Başkanlığa vermek.
- ğ) Yolcular ile görevlilere ait kimlik kartlarını Başkanlıktan teslim almak.
- h) Hac ve umreye gidecekler için, yurt içinde ve yurt dışında yeteri kadar otobüs ve uçak temin etmek.

- ı) Arafat ve Mina'da barınma yerleri temin etmek.
- i) Hac ve umreye gidecekler için müftülüklerin koordinesi ile düzenlenen eğitim seminerlerine katılımın sağlanmasında yardımcı olmak ve bu konuda müftülüklerin taleplerini yerine getirmek.
- j) Başkanlıkça verilecek hizmetler karşılığı olarak Kurulca tespit edilen, sağlık, denetim, kitap-yayın, idarî hizmetler, görevli giderlerine iştirak payları, Suudi Arabistan'daki transferler karşılığı ile Suudi Arabistan makamlarınca verilecek hizmetler karşılığı ödenecek ücreti, Başkanlıkça belirlenen tarihte Hac ve Umre Hesabına yatırmak.
- k) Düzenlediği hac ve umre organizasyonunda, hizmetlerin ifası sırasında meydana gelebilecek zararların karşılanması amacıyla, Kurulca belirlenecek teminat ile Suudi Arabistan tarafından yolcu adedince talep edilen teminatı gerektiğinde Başkanlığa vermek.
- l) Hac ve umreye götürecekleri vatandaşların vizelerini ilgili konsolosluklardan almak.
- m) Yolcuların ibadet ve ziyaretlerini usulüne uygun yapmaları amacıyla her 40-50 yolcuya bir din görevlisi, her 200-300 yolcuya bir kfile başkanı görevlendirilmesini sağlamak.
- n) Hac ve umreye gidenlerin dini hükümlere uygun olarak ibadet etmelerini sağlamak amacıyla Başkanlıkça görevlendirilen kfile başkanı ve din görevlilerini görevlendirildikleri kfile ile birlikte götürüp getirmek ve bu görevlilerin yolcularla aynı bina ve otele ikametlerini sağlamak.
- o) Kfile başkanı ve din görevlilerine, Başkanlıkça bu amaçla görevlendirilen personelin yerine getireceği görev dışında başka hiçbir görev vermemek.
- ö) Kfilelerin teşkili, yolcuların vasıtalara yerleştirilmesi, illerden yurt dışına intikal, yurt dışındaki şehirlerarası intikaller, karşılama, yerleştirme, konaklama ve dönüş programları yapmak, bu programları Kurulca kararlaştırılan zaman ve ulaşım yoluna göre tespit ederek sözleşmede belirtilen süre içerisinde Başkanlığa bildirmek ve bu programları uygulamak.
- p) Mekke ve Medine'de hac ve umre irtibat büroları açmak ve bu büroların adresleri ile telefon numaralarını ve sorumlularını Türkiye'de hareket tarihinden en az 10 gün önce Başkanlığa yazılı olarak bildirmek.
- r) Hac ve umreye gidenlerin; Suudi Arabistan'da rahat etmesi, haberleşme, sağlık ve güvenliklerinin sağlanması için gerekli olan her türlü tedbiri almak, vefat halinde gerekli işlemleri yapmak.
- s) Hac ve umreye gitmek üzere kesin kayıt yaptırdıktan sonra, her hangi bir sebeple gidememesi veya vefat etmesi halinde; yerine kayıt yapılması durumunda ücretin tamamını, kayıt yapılamaması durumunda ise, belgelendirilmek kaydıyla müracaat tarihine kadar yapılan masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, yazılı talep tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde hak sahiplerine ödemek.
- ş) Konaklama yapılan bina ve otellere, hac idare merkezinin, fetva-irşat ekibinin, denetim gözetim ve rehberlik ekibinin, T.C. Cidde Başkonsolosluğu Din Hizmetleri Ataşeliğinin, hacı eşyaları nakil ekibinin ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Mekke ve Medine temsilcilerinin telefon numaralarını yolcuların görebileceği şekilde asmak.
- t) Başkanlıkça planlanan yurt dışı irşad programlarının icra edilmesi için gerekli tedbirleri almak.
- u) Umre seferi düzenleyecek acentaların, Suudi Arabistan'da faaliyet gösteren bir şirketle yaptığı sözleşmeyi, bu ülke resmi makamlarına onaylatarak Başkanlığa vermek.
- ü) Hac seferi düzenleyecek acentalardan, Suudi Arabistan makamlarının hac konusunda yerine getirilmesini istediği yükümlülükleri yerine getirmek.
- v) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan konularda, bu çerçevede Kurul, Komisyon ve Başkanlık tarafından alınan kararlara uymak.

y) Hac ve umre organizasyonunda, kafilе başkanı ve din görevlisi dışında, sayısı ve şartları sözleşmede belirtilen personel görevlendirmek ve söz konusu personelin ücretini ödemek.

(2) Acentalar tarafından organize edilen hac ve umre seyahatlerinde, vatandaşlara rehberlik üzere Başkanlık tarafından personel görevlendirilir. Bu görevlilerin ücretleri, Başkanlık tarafından organize edilen hac ve umre seyahatlerinde görevlendirilen aynı unvandaki personele ödenen ücret miktarı ile aynı olur.

Acentaya uygulanacak müeyyideler

MADDE 20 – (1) Başkanlık ve hac ve umreye götüreceği vatandaşlarla yaptığı sözleşmelere uymayan, sözleşmede taahhüt ettiği hizmeti vermeyen veya eksik veren acentaya, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre 21 inci maddede sıralanan müeyyidelerden birisi uygulanır.

Müeyyide uygulanacak fiiller

MADDE 21 – (1) Acentaya her bir fiil için verilecek müeyyideyi gerektiren fiiller şunlardır:

a) Görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesi olan uyarma müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Kesin kaydını yaptığı yolcularının adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ile iletişim bilgilerini eksiksiz ve gerçeğine uygun olarak Genel Müdürlük Bilgi İşlem Servisine internet aracılığı ile aktarmamak.

2) Hac ve umreye gidecek vatandaşların seyahat ve konaklama bilgileri ile sigorta poliçelerini ve tur programlarını süresi içerisinde Başkanlığa teslim etmemek.

3) Hacca gitmeye hak kazanan yolcuların kayıt işlemini kayıt süresi içerisinde tamamlamamak.

4) Hac ve umreye gideceklere yönelik düzenlenecek eğitim ve bilgilendirme hizmetlerini yolculara duyurmamak.

5) Hareket edilecek havalimanının yolcuların ikamet ettiği ilin dışında bir ilde olması halinde, ikamet ettiği ilden havalimanına, dönüşlerinde de havalimanından ikamet edilen ile ulaşımını sağlamamak.

6) Haklı bir sebep olmaksızın, taahhüt edilen tarihlerde yolcuların uçuşlarını sağlamamak.

7) Kiralanan binaları her bakımdan konaklamaya hazır bulundurmamak, oda ve yemek yenilecek mahallerin sürekli temiz tutulmasına özen göstermemek.

8) Yolcuların Suudi Arabistan'da ikamet ettiği bina, otel ve odalarda sözleşme gereği bulundurulması zorunlu malzemeleri bulundurmamak.

9) Odalarda bulundurulmuş karyola ve yataklarda, Kurul tarafından belirlenen ölçü ve standartlara uymamak.

10) Binalarda müşterek kullanılan banyo, duş ve wc gibi alanlarda, Kurul tarafından belirlenen kriterlere uymamak.

11) Hac ve umre organizasyonuna katılan yolculara dini konularda rehberlik etmek üzere Başkanlıkça görevlendirilen kafilе başkanı ve din görevlilerini haklı bir sebep olmaksızın geç veya kafileden ayrı götürmek, yolcular ile aynı odada konaklatmak.

12) Suudi Arabistan'da kaybolan veya vefat eden yolcuların, defin dahil her türlü resmi işlemlerini zamanında yapmamak.

13) Yolcular ile yapılan sözleşmenin bir suretini yolcuya vermemek ve talep edilmesi halinde Suudi Arabistan'da ilgili makamlara ibraz etmemek.

14) Mekke ve Medine'de ihtiyaç duyulan iletişim bilgilerini, yolcuların kaldığı bina ve otellerde görülebilecek şekilde asmamak.

15) Suudi Arabistan makamları ile Başkanlık ve Hac İdare Merkezinin talimatlarına uymamak.

16) Hac ve umre turları ile ücretini gösteren programı ve broşürlerden birer adedini sözleşme düzenlemeden önce Başkanlığa vermemek.

17) Otel ve binalarda acenta yetkilisi veya görevlisi bulundurmamak.

b) Görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesi olan Kınama müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Hac seferi düzenlemek üzere Başkanlıkla sözleşme imzalayan acentanın, yine Başkanlıkla sözleşme imzalayan başka bir acenta/acentalar ile iş birliği yapmaları durumunda bu işbirliğini tevsik eden noter tasdikli belgeyi Başkanlığa vermemek.

2) Hac ve umre seferi düzenlemek üzere Başkanlıkla sözleşme imzalayan acentanın, mahalli alt acenta/acentalar ile yapılan müştereken ve müteselsilen sorumlulukları içeren sözleşmeyi, Başkanlığa vermemek.

3) Miktarı ve standardıKurul tarafından belirlenen hac malzemelerini yolcuya hiç vermemek veya eksik vermek.

4) Hac ve umre organizasyonu ile ilgili broşür ve benzeri belgelerde yer almayan, gerçeğe aykırı veya abartılı vaatlerde bulunmak.

5) Kurul tarafından belirlenen konaklama türleri dışında hac ve umre turu düzenlemek.

6) Hac yolcularını yurt içinde, umre yolcularını ise yurt içi ve yurt dışı havalimanlarında karşılamamak, yolcuların Suudi Arabistan girişindeki iş ve işlemlerini takip etmemek, bina ve otellere ulaşımını sağlamamak.

7) Yolcular ile acentada görevlendirilen kabile başkanı ve din görevlilerini Mekke ve Medine'de ayrı ayrı binalarda ikamet ettirmek.

8) Başkanlık tarafından görevlendirilen kabile başkanı ve din görevlilerinin görevlerini yapmalarını engellemek.

9) Seyahat süresince hastalanan hac ve umre yolcularının takibini yapmamak, muayene ve tedavi işlemlerinde yardımcı olmamak.

10) Yolculara broşür ve benzeri belgelerde taahhüt edilen ziyaret yerlerini gezdirmemek.

11) Bir hac ve umre mevsiminde düzenlenen hac için ayrı, umre turlarının toplamı için ayrı hesaplanmak üzere, toplam yolcu sayısının %5'ine kadar sözleşme düzenlememek.

12) Müstakil ve normal hac konaklama türüne kayıt yaptıran hacı adaylarını Mekke'de aynı bina ve otelde konaklatmak.

c) Acentanın bir yıl süreyle hac ve umre organizasyonundan men edilmesi müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Başkanlığa bildirmedığı kişileri umreye götürmek.

2) Hac ve umreye gitmek üzere kesin kayıt yaptırdıktan sonra, her hangi bir sebeple gidememesi veya vefat etmesi halinde; yerine kayıt yapılması durumunda ücretin tamamı, kayıt yapılamaması durumunda ise, müracaat tarihine kadar yapılan masraflar düşüldükten sonra kalan meblağı, yazılı talep tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde hak sahiplerine ödememek.

3) Yolcuların Suudi Arabistan'a seyahatlerinde Kurulca belirlenen ulaşım şartlarına uymamak.

4) Hac ve umre ibadetinin dini vecibelere ve usulüne uygun olarak yerine getirilmemesinde kasıtlı davranışlarda bulunmak.

5) Hacıların kurbanlarını, Kurulun belirlediği organizasyon dışında kestirmek.

6) Standart hizmetin dışında herhangi bir hizmetin yazılı olarak talep edilmesi halinde verilecek hizmetlere karşılık alınacak ücretler hariç, her ne ad altında olursa olsun yolculardan belirlenen ve ilan edilen ücretin dışında ilave bir ücret almak.

7) Acentanın, umreye götürdüğü vatandaşların Suudi Arabistan'da kanuni oturma süresi içerisinde Türkiye'ye dönüşlerini kasıtlı olarak sağlamamak.

8) Bir hac ve umre mevsiminde düzenlenen hac için ayrı, umre turlarının toplamı için ayrı hesaplanmak üzere, toplam yolcu sayısının %5'ini aşan oranda sözleşme düzenlememek.

9) Bina ve otelleri, Harem'e Kurulca belirlenen mesafeden uzakta kiralamak.

ç) Acentanın iki yıl süreyle hac ve umre organizasyonundan men edilmesi müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Kurul tarafından belirlenen ve sözleşmede yer alan yemeği yolculara hiç vermemek.

2) Başkanlık tarafından görevlendirilen kabile başkanı ve din görevlilerini haklı bir sebep olmaksızın Suudi Arabistan'a götürmemek.

d) Acentanın üç yıl süreyle hac ve umre organizasyonundan men edilmesi müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Hacıların kurbanlarının kestirilmesinde menfaat temin etmek.

2) Başkanlıkla sözleşme düzenlemediği halde hac ve umre organizasyonu düzenlemek.

e) Acentanın süresiz olarak hac ve umre organizasyonundan men edilmesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Ücretini aldığı halde, vatandaşları hac ve umreye götürmemek.

2) Hacıların kurbanlarını hiç kestirmemek.

f) Acentanın bir önceki hac döneminde hacca götürdüğü hacı sayısının, takip eden yılda uygulanmak üzere Kurul tarafından belirlenen oranda azaltılması şeklinde uygulanan kontenjan kısıtlaması müeyyidesini gerektiren fiiller şunlardır:

1) Kurul tarafından belirlenen özelliklere uymayan veya denetimler sırasında uygun görülmeyen binalarda konaklatan acentanın hac kontenjanı % 5 oranında kısıtlanır.

2) Bina ve otellerin Harem'e uzaklığında, Kurul tarafından belirlenen mesafe aralıklarına uymayan acentanın hac kontenjanı % 10 oranında kısıtlanır.

3) Yolculara verilen yemeklerde; öğün sayısı, sunumu kalitesi ve kalorisi itibarıyla Kurul tarafından belirlenen kriterlere ve sözleşme hükümlerine uymayan acentanın hac kontenjanı % 15 oranında kısıtlanır.

g) Hakkında bu fıkranın (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan fiilleri işlemesi nedeniyle müeyyide uygulanan acenta yetkililerinin, müeyyide süresince bir başka isim altında hac ve umre seferi düzenleyen acentalarda, acenta görevlisi olarak görevlendirilmesine izin verilmez.

(2) Bir hac ve umre dönemi içerisinde üç uyarma müeyyidesi verilen acentaya, bu müeyyidelere karşılık bir kınama müeyyidesi uygulanır.

(3) Bir hac ve umre dönemi içerisinde üç kınama müeyyidesi alan acentaya, bu müeyyidelere karşılık, müeyyidenin verildiği tarihi takip eden bir yıl içinde, hac ve umre seferi düzenleme izni verilmez.

(4) Bu maddede sayılan ve müeyyideyi gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden müeyyide verilir.

Müeyyide vermeye yetkili merci

MADDE 22 – (1) 21 inci maddede belirtilen müeyyideleri vermeye, denetim raporuna istinaden Kurul yetkilidir.

Zamanaşımı

MADDE 23 – (1) 21 inci maddede sayılan fiilleri işleyen acentalar hakkında, bu fiillerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde müeyyide uygulanmaması halinde müeyyide verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

Karar süresi

MADDE 24 – (1) 21 inci maddede sayılan fiilleri işleyen acentalar hakkında yapılan inceleme veya soruşturma sonucu hazırlanan raporlar, savunmanın Kurula verildiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde karara bağlanır.

Savunma hakkı

MADDE 25 – (1) Savunma alınmadan müeyyide verilemez.

(2) Yedi günden az olmamak üzere verilen süre içinde savunmasını yapmayan acenta, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Uygulama

MADDE 26 – (1) Kurul tarafından verilen müeyyideler verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır.

(2) Bir hac ve umre döneminde işlediği aynı fiil dolayısıyla birden fazla müeyyide uygulanması gereken hallerde, ağır olan müeyyide uygulanır.

(3) Hac ve umre seyahati düzenlemek üzere Başkanlıkla sözleşme imzalayan acentaya müeyyide uygulanması halinde, bu acenta ile sözleşme imzalayan acenta ve alt acentalara da aynı müeyyide uygulanır.

Kurul kararına itiraz

MADDE 27 – (1) Kurul tarafından verilen müeyyidelere, tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kurul, itirazı 90 gün içerisinde inceler ve karara bağlar.

(3) Kurul, itirazı gerekçeleriyle birlikte değerlendirerek verilen müeyyideyi hafifletebilir veya tamamen kaldırabilir.

(4) Acentalar verilen müeyyidelere karşı idari yargı yoluna başvurabilirler.

YEDİNCİBÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 28 – (1) 18/5/2000 tarihli ve 24053 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hac ve Umre Seyahatleriyle İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik ile 1/5/2001 tarihli ve 24389 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Seyahat Acentalarının Hac ve Umre Seferi Düzenlemelerine Dair Esasları Belirleyen Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İşleri Başkanlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.